

Impactanalyse

Wijziging Arbeidsomstandighedenwet

Externe opdrachtgever	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Datum	30 april 2025
Opdrachtnemer	Landelijk Bureau Bibob	Status	definitief

Inleiding

Op 25 februari 2025 heeft het Landelijk Bureau Bibob (hierna: het Bureau) van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) het verzoek ontvangen om een uitvoeringstoets uit te voeren op het wetsvoorstel dat een vergunningplicht introduceert voor sloop- en asbestverwijderingswerkzaamheden. Het wetsvoorstel strekt tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet en dient ter implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2668. Deze Richtlijn gaat over de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk. Het wetsvoorstel creëert een wettelijke grondslag voor het toepassen van de Wet Bibob bij de vergunningverlening.

Na ontvangst van het verzoek is er contact geweest tussen het Bureau en SZW. Omdat het wetsvoorstel niet leidt tot een nieuw product bij het Bureau is met SZW afgesproken dat de uitvoeringstoets in de vorm van een impactanalyse uitgevoerd zal worden. Het doel van de impactanalyse is om vast te stellen wat de consequenties zijn van het wetsvoorstel en om te toetsen of de regeling voor het Bureau uitvoerbaar is. De impactanalyse richt zich op de gevolgen van het wetsvoorstel voor het Bureau ten aanzien van de benodigde expertise, het aantal adviesaanvragen, de voorlichtingstaak en het gebruik van het Bibob-register.

Expertise

Wanneer een nieuwe overheidsbeslissing onder het toepassingsbereik van de Wet Bibob wordt gebracht, kan dit betekenen dat het Bureau extra of nieuwe expertise nodig heeft om nieuwe adviesaanvragen goed te kunnen behandelen. Die expertise kan zowel nodig zijn bij het beoordelen van de ontvankelijkheid van een adviesaanvraag als bij de inhoudelijke gevaarsbeoordeling. Op deze twee onderdelen zal hierna afzonderlijk worden ingegaan.

Beoordeling ontvankelijkheid adviesaanvragen

Het wetsvoorstel voorziet in de bevoegdheid om een vergunning te weigeren of in te trekken in het geval en onder de voorwaarden in artikel 3 Wet Bibob. Blijkens de memorie van toelichting is de vergunning een beschikking. Het beoordelen van de ontvankelijkheid van toekomstige adviesaanvragen zal daarom niet anders zijn dan op dit moment het geval is bij adviesaanvragen over andere beschikkingen. De Wet Bibob kan in principe toegepast worden als een vergunning voor de betreffende activiteit wordt aangevraagd of al is verleend. Op dit onderdeel wordt dan ook geen extra of nieuwe expertise verwacht.

Inhoudelijke gevaarsbeoordeling

De beantwoording van de vraag of voor de inhoudelijke gevaarsbeoordeling nieuwe of extra expertise nodig is hangt met name af van welk soort strafbare feiten vaak voorkomt in de betreffende branche. Om een goede gevaarsbeoordeling te kunnen maken, is het immers belangrijk om de strafbare

feiten die in een Bibob-onderzoek naar voren komen te kunnen begrijpen, bijvoorbeeld om te beoordelen of de strafbare feiten voldoen aan het samenhangcriterium. Ook wanneer zelfstandig een vermoeden dat een (rechts)persoon een strafbaar feit heeft gepleegd gemotiveerd moet worden, is een goed begrip van het strafbare feit noodzakelijk.

Het Bureau heeft van SZW een programmarapportage over de asbestsaneringssector ontvangen.¹ Hierin staat een overzicht vermeld van de door inspecteurs geconstateerde overtredingen in de jaren 2020 tot en met 2023. Deze overtredingen staan vermeld in de volgende afbeelding.²

Onderwerpen waarop een overtreding is geconstateerd	% van totaal in 2020 (N = 134)	% van totaal in 2021 (N = 193)	% van totaal in 2022 (N = 187)	% van totaal in 2023 (N = 110)
Asbest gerelateerde overtredingen				
Niet-gemelde asbestsanering	12%	15%	13%	12%
Geen/onvolledige asbestinventarisatie	20%	15%	17%	21%
Werk niet door/onder toezicht van gecertificeerd toezichthouder/deskundig persoon uitgevoerd	30%	42%	43%	37%
Onvoldoende maatregelen genomen, om onder de grenswaarde te komen of niet zo laag mogelijk gehouden (ALARA) inclusief PBM	16%	15%	11%	6%
Eindbeoordeling niet in orde	0%	1%	1%	0%
Werknemer was in overtreding	0%	0%	3%	0%
Overtredingen verplichtingen opdrachtgever	17%	8%	3%	12%
Andere overtredingen				
Overtredingen m.b.t. veilig werken op hoogte (hijs- en hefwerktuigen en valgevaar)	1%	1%	3%	3%
Overige niet-asbest gerelateerde overtredingen	4%	2%	4%	6%
Overtredingen m.b.t. Arbozorg	1%	2%	2%	5%

Ook heeft het Bureau van SZW een mediabericht ontvangen als voorbeeld van de strafbare feiten die kunnen voorkomen binnen deze sector.³ In dit mediabericht ging het om een strafrechtelijk onderzoek naar het illegaal accepteren, opslaan en verwerken van asbesthoudende materialen. Tot slot heeft het Bureau van SZW een overzicht ontvangen van de asbestregelgeving en de daarbij betrokken toezichthouders.⁴ Hierbij gaat het onder meer om het Arbeidsomstandighedenbesluit, de Arbeidsomstandighedenregeling, het Asbestverwijderingsbesluit en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Bij deze regelgeving zijn de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), de omgevingsdiensten,

¹ 'Programmarapportage Asbest', Nederlandse Arbeidsinspectie, januari 2025, <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/rapporten/2025/01/09/programmarapportage-asbest>

² De afbeelding is afkomstig uit de programmarapportage.

³ Smolders, R. (12 maart 2025). *Asbestcontroles bij afvalverwerkers in Helmond en Son: telefoons en administratie in beslag genomen*. ED.nl. <https://www.ed.nl/helmond/asbestcontroles-bij-afvalverwerkers-in-helmond-en-son-telefoons-en-administratie-in-beslag-genomen~abc45335/>

⁴ Zie bijlage 1.

de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en het Staatstoezicht op de mijnen (Sodm) de primair betrokken toezichthouders.

Voornoemde wet- en regelgeving en veelvoorkomende overtredingen ziet het Bureau op dit moment grotendeels al voorbij komen in milieu- en bouwdossiers. Het betreft dus niet volledig nieuwe informatie. De verwachting is dan ook dat er weinig nieuwe expertise nodig zal zijn en dat de onderzoekers met het aandachtsgebied bouw en milieu met een korte cursus over asbestregelgeving voldoende in de materie zitten om adviesaanvragen over vergunningen voor sloop- en asbestverwijderingswerkzaamheden te kunnen behandelen.

Aantal adviesaanvragen

In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel staat op bladzijde 3 aangegeven dat het Bibob-instrumentarium heel gericht wordt ingezet, op basis van een concrete aanleiding dat er zodanig iets mis is dat een dergelijk onderzoek gerechtvaardigd is. Naar schatting gaat het om een beperkt aantal bedrijven waarin dit het geval is. In de memorie van toelichting is SZW uitgegaan van tien Bibob-onderzoeken op jaarbasis. In een gesprek d.d. 11 maart 2025 heeft SZW toegelicht waar deze schatting op is gebaseerd. Binnen de 2000 bedrijven die naar verwachting een vergunning zullen aanvragen zijn er 300 bedrijven onder actief toezicht. Van de 300 bedrijven pleegt drie vijfde af en toe een overtreding. Dit zijn lang niet altijd ernstige overtredingen die het starten van een Bibob-onderzoek rechtvaardigen. Eén vijfde van de 300 vertoont slecht naleefgedrag. Vervolgens is het een ruwe schatting dat bij tien bedrijven genoeg indicaties zijn om een Bibob-onderzoek te starten. SZW verwacht dat het hier vooral gaat om bedrijven die een doorstart maken. Dan gaat het bijvoorbeeld om frequente overtreders die een doorstart maken onder de naam van een bekend familielid.

De inschatting van tien Bibob-onderzoeken per jaar ziet niet op een gelijk aantal adviesaanvragen bij het Bureau. Omdat de bevoegde autoriteit ook zelfstandig gevaarsconclusies kan trekken, heeft SZW aangegeven dat het de verwachting is dat het aantal adviesaanvragen lager zal zijn. Daar staat tegenover dat naast voornoemde situaties waarbij sprake is van een doorstart er ook andere indicaties kunnen zijn om een Bibob-onderzoek te starten en eventueel advies aan te vragen bij het Bureau. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de aanvrager zelf (vermoedelijk) strafbare feiten heeft gepleegd. SZW heeft aangegeven in deze fase van het wetgevingstraject nog geen exacte inschatting te kunnen maken van het aantal adviesaanvragen bij het Bureau. In deze impactanalyse wordt daarom uitgegaan van tien adviesaanvragen bij het Bureau op jaarbasis.

Voorlichting

Het Bureau heeft de wettelijke taak om bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak voor te lichten over de toepassing en implementatie van de Wet Bibob (artikel 10 Wet Bibob). Dit doet het Bureau onder meer door het geven van workshops en trainingen over de Wet Bibob.

SZW heeft in een gesprek d.d. 11 maart 2025 aangegeven dat – onder embargo – de verwachting is dat de directie Dienstverlening, Samenwerkingsverbanden en Uitvoering (DSU) de bevoegde autoriteit zal zijn.⁵ SZW heeft aangegeven nog

⁵ Hierbij wordt opgemerkt dat SZW op 17 april 2025 heeft aangegeven dat er ook nog scenario's denkbaar zijn waarin de NLA en DSU in taakverdeling afspraken maken over wie

geen inschatting te kunnen maken van het kennisniveau dat DSU zal hebben over de Wet Bibob. Wel heeft SZW de verwachting uitgesproken dat DSU behoefte zal hebben aan voorlichting over de Wet Bibob. De verwachting is daarom dat voorafgaand aan inwerkingtreding van de regeling de adviseurs van het Bureau gevraagd zal worden een workshop of training te verzorgen over de Wet Bibob. Ook wordt verwacht dat de adviseurs gevraagd zal worden om mee te denken over Bibob-vraagstukken, zoals het opstellen van Bibob-beleid en het beantwoorden van juridische vragen via de helpdesk. Daarmee is de verwachting dat het Bureau uit mag gaan van een vraag om voorlichting vergelijkbaar met andere Rijksonderdelen die de Wet Bibob actief toepassen. Wel zal er voor en kort na de inwerkingtreding mogelijk extra inzet nodig zijn op voorlichting door het Bureau. SZW heeft op 17 april 2025 opgemerkt dat het de verwachting is dat in twee fasen voorlichting nodig zal zijn. Allereerst in de voorbereidingsfase (najaar 2025) voor de medewerkers die de procedures en werkprocessen uitwerken en dat in de ICT vertalen. Daarna zal er in het voorjaar en/of de zomer van 2026 behoefte zijn aan voorlichting voor de medewerkers in de uitvoering die daadwerkelijk de beoordelingen gaan doen.

Bibob-register

Het Bibob-register is een online register waarin overheidsinstanties en het Bureau gevaarsconclusies registreren. Daarnaast worden in het Bibob-register meldingen van verdachte terugtrekkingen geregistreerd door overheidsinstanties. Dit gebeurt wanneer een overheidsinstantie redelijkerwijs vermoedt dat een betrokkene zich vanwege het toepassen van de Wet Bibob terugtrekt uit de procedure nadat een eigen onderzoek is gestart of nadat advies is gevraagd aan het Bureau. Het Bibob-register wordt door het Bureau beheerd. Het raadplegen van het Bibob-register gebeurt middels een aan het Bureau gericht informatieverzoek.

Raadplegen

SZW heeft aangegeven nog geen exacte inschatting te kunnen maken van hoe vaak de bevoegde autoriteit het Bibob-register zal raadplegen. In een e-mail d.d. 27 maart 2025 heeft SZW aangegeven het Bibob-register in ieder geval te zullen raadplegen in de eigen onderzoeken. Dit komt neer op het in ieder geval tien keer raadplegen van het Bibob-register. Voorts heeft SZW op 17 april 2025 aangegeven de verwachting te hebben dat het Bibob-register maximaal honderd keer per jaar geraadpleegd zal worden. In deze impactanalyse gaat het Bureau voor het aantal keer dat de bevoegde autoriteit het Bibob-register zal raadplegen daarom uit van een aantal tussen de tien en honderd per jaar.

Registreren

SZW heeft geen verwachting uitgesproken van het aantal keer dat zij een verdachte terugtrekking of eigen gevaarsconclusie zullen registreren in het Bibob-register. In deze impactanalyse wordt hier verder geen rekening mee gehouden.

Termijn inwerkingtreding

In de memorie van toelichting staat vermeld dat de implementatie van de wetswijziging uiterlijk 21 december 2025 moet plaatsvinden. In een gesprek d.d. 11 maart 2025 heeft SZW echter aangegeven dat deze termijn waarschijnlijk niet gehaald zal worden. SZW geeft aangegeven dat het de verwachting is dat de

de inhoudelijke afweging maakt inzake het weigeren van een vergunning. In theorie zou dit kunnen betekenen dat de NLA het Bibob-onderdeel doet.

gewijzigde wet in ieder geval niet voor de zomer van 2026 in werking zal treden en dat inwerkingtreding eventueel kan uitlopen tot eind 2026.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen bestaan uit de kosten die gepaard gaan met afhandelen van de adviesaanvragen en de informatieverzoeken voor het Bibob-register. Deze kosten komen ten laste van de opdrachtgever van het Bureau: de Directie Veiligheid en Bestuur (Ministerie van Justitie en Veiligheid).

Adviesaanvragen

In 2025 zijn de gemiddelde kosten voor één advies vastgesteld op € 23.755,97.⁶ Voor tien adviezen komen de totale gemiddelde kosten dan uit op € 237.559,70.⁷ Onderdeel van die kosten zijn de kosten voor personeel, die hieronder voor tien adviesaanvragen zijn uitgesplitst en uitgedrukt in FTE.

Uitgangspunten	Waarde
BIBOB ONDERZOEK	
Adviesaanvragen	
aantal	10
Kosten	
gemiddelde kosten voor 1 advies	€ 23.755,97
Onderverdeling in personele inzet	
Hoeveel FTE is nodig voor 10 adviesaanvragen	1,18
Doorlooptijd	
Gemiddeld complex	103,28 uren

Informatieverzoeken

De gemiddelde kosten voor één informatieverzoek voor het Bibob-register zijn € 22,41.⁸ Aangenomen wordt dat het Bibob-register tussen de tien en honderd keer bevraagd zal worden. De gemiddelde kosten komen dan in totaal uit op een bedrag tussen de € 224,10 en € 2.241,00.

Voorlichting en expertise

Er wordt hier geen bedrag voor voorlichting opgenomen, omdat de benodigde capaciteit moeilijk is in te schatten en door te rekenen. Het Bureau verwacht dat de voorlichtingsactiviteiten zijn op te vangen binnen de bestaande formatie van het Bureau.

⁶ Dit is niet de prijs die voor een advies aan het bestuursorgaan in rekening wordt gebracht. Aan het bestuursorgaan wordt per advies € 700,00 in rekening gebracht. In de toekomst kan dit bedrag geïndexeerd worden.

⁷ Op het moment van schrijven is voor het jaar 2026 nog geen kostprijs voor één advies vastgesteld. In de impactanalyse wordt daarom gerekend met de kostprijs voor 2025.

⁸ Voor het indienen van een informatieverzoek voor het Bibob-register brengt het Bureau geen kosten in rekening bij het bestuursorgaan.

Zoals gezegd is het de verwachting dat het Bureau weinig nieuwe expertise nodig zal hebben om deze taak te vervullen. Er wordt daarom geen bedrag voor expertiseopbouw genoemd. De verwachting is dat het Bureau eventuele opleidingskosten kan opvangen in het eigen, reguliere opleidingsbudget.

Conclusie en aanbevelingen

Op basis van het voorgaande is het de verwachting dat de voorgestelde wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet, met inachtneming van de volgende kanttekeningen en aanbevelingen, voor het Bureau uitvoerbaar zal zijn. Indien het wetsvoorstel wordt aangenomen, dan zal dit op verschillende facetten impact hebben op het Bureau. Dit betekent dat het Bureau zich zal moeten voorbereiden op de inwerkingtreding van deze wetswijziging.

Allereerst zal geanticipeerd moeten worden op het verwachte aantal van tien adviesaanvragen op jaarbasis. In totaal brengt het Bureau op jaarbasis ongeveer 230 adviezen uit. Een aantal van tien adviesaanvragen is daarmee niet een verwaarloosbaar klein aantal en komt neer op ongeveer één fte in de functie Bibob-onderzoeker. De stijging van het aantal adviesaanvragen met tien heeft op andere functies binnen het Bureau te weinig impact om binnen de formatie daarop te anticiperen.

Ten aanzien van de benodigde expertise zullen de onderzoekers die zich bezig gaan houden met adviesaanvragen over vergunningen voor sloop- en asbestverwijderingswerkzaamheden voldoende kennis moeten hebben over asbestregelgeving. Zoals hiervoor aangegeven is het de verwachting dat het volgen van een korte cursus hiervoor voldoende is.⁹ Verder verdient het aanbeveling dat de relatiebeheerders van het Bureau contact opnemen met de primair betrokken toezichthouders binnen de asbestregelgeving. De relatiebeheerders kunnen de NLA, de ILT en de omgevingsdiensten op de hoogte brengen van het feit dat zij meer informatieverzoeken kunnen verwachten na inwerkingtreding van de regeling. Ook verdient het aanbeveling om de relatiebeheerders contact te laten leggen met Sodm. Het Sodm is op grond van de Wet Bibob geen verplichte informatieleverancier. De relatiebeheerders kunnen in gesprek gaan met Sodm om te beoordelen of Sodm over relevante informatie kan beschikken en in hoeverre informatie-uitwisseling mogelijk is.

Omdat deze impactanalyse een aantal onzekerheden kent, wordt tot slot aanbevolen om wanneer meer duidelijkheid is over de inwerkingtreding van de regeling opnieuw in gesprek te gaan met SZW en/of de bevoegde autoriteit. SZW wordt gevraagd om in een later stadium van het wetgevingsproces meer duidelijkheid te geven over de exacte schatting van het aantal adviesaanvragen en informatieverzoeken voor het Bibob-register. Voor wat betreft de informatieverzoeken is de (financiële) impact van tien informatieverzoeken op jaarbasis immers kleiner dan die bij honderd informatieverzoeken op jaarbasis. Ook kan in dat gesprek de specifieke behoefte aan voorlichting beter in kaart worden gebracht. De uitkomsten van dat gesprek kan het Bureau vervolgens meenemen in de verdere voorbereiding op de inwerkingtreding van de gewijzigde regeling.

⁹ Gedacht kan worden aan de eendaagse training "Asbest in de Omgevingswet" bij PONT Academy, <https://www.berghauserpontacademy.nl/aanbod/cl232/asbest-juridische-aspecten/>

Bijlage 1

Beschrijving relevante wet- en regelgeving

1. Arbeidsomstandighedenbesluit

Het Arbeidsomstandighedenbesluit bevat regels voor het werken met gevaarlijke stoffen in het algemeen en asbest in het bijzonder. De hierin opgenomen regels over het werken met asbest zijn van toepassing op werkgevers en werknemers, maar ook zelfstandigen en zij die vrijwilligers tewerkstellen.

2. Arbeidsomstandighedenregeling

De Arbeidsomstandighedenregeling bevat een nadere uitwerking van bepaalde regels in het Arbeidsomstandighedenbesluit. In relatie tot asbest zijn hierin onder andere verwijzingen naar de certificatieschema's opgenomen, waarin de eisen staan waaraan asbestinventarisatiebedrijven, asbestsaneringsbedrijven en personen die asbest saneren moeten voldoen om in het bezit te worden gesteld van een certificaat.

3. Aanwijzingsregeling toezichthoudende ambtenaren en ambtenaren met specifieke uitvoeringstaken op grond van SZW wetgeving (verder: Aanwijzingsregeling)

De Aanwijzingsregeling wijst onder andere de ambtenaren aan die belast zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet en enige andere wetten die onder de verantwoordelijkheid van SZW vallen. In het geval van ambtenaren die niet werkzaam zijn voor SZW, zoals de ambtenaren van de ILT, is de toezichtstaak beperkt tot bepaalde vormen van arbeid.

4. Aanwijzingsbesluiten toezichthouders omgevingsdiensten ex artikel 18.6 Omgevingswet (door of namens aangesloten gemeenten & provincies)

Gemeenten en provincies zijn op grond van de Omgevingswet verplicht om een omgevingsdienst in te stellen die bepaalde werkzaamheden moet verrichten. Tegelijkertijd moeten onder andere gemeenten en provincies toezichthouders aanwijzen die zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet, waaronder het Besluit bouwwerken leefomgeving. Met deze aanwijzingsbesluiten, die door of namens de gemeenten en provincies worden genomen, worden de ambtenaren die werkzaam zijn voor een omgevingsdienst aangewezen als toezichthouder.

5. Besluit aanwijzing toezichthouders fysieke leefomgeving

Dit besluit wijst de ambtenaren aan die zijn belast met het toezicht op de naleving van de REACH-verordening en de Wet milieubeheer en de daarop gebaseerde regelgeving, zoals het Asbestverwijderingsbesluit.

6. EU-richtlijn 2009/148/EG, laatstelijk gewijzigd middels EU-richtlijn 2023/2668

Richtlijn 2009/148/EG bevat regels die zijn bedoeld om werknemers te beschermen tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk. Deze richtlijn is hoofdzakelijk geïmplementeerd in het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling. De richtlijn is voor het laatst aangepast met Richtlijn 2023/2668. Deze wijzigingsrichtlijn moet nog worden geïmplementeerd.

7. Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat voorschriften die gaan over de veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van bouwwerken. Tot deze regels behoren regels over het verwijderen van asbest uit gebouwen en het slopen van gebouwen waarbij asbest is betrokken. Het besluit is de opvolger van het Bouwbesluit en is een van de besluiten die onder de Omgevingswet hangt.

8. Asbestverwijderingsbesluit 2005 (t.a.v. objecten)

Het Asbestverwijderingsbesluit bevat regels over de verwijdering van asbest uit objecten en is gebaseerd op de Wet milieubeheer.

9. Productenbesluit asbest

Het Productenbesluit asbest bevat een verbod op onder meer het verhandelen, toepassen en bewerken van asbest en enkele uitzonderingen op dit verbod. Als gevolg van de REACH-verordening is dit besluit echter grotendeels achterhaald.

10. Besluit asbestwegen milieubeheer

Het Besluit asbestwegen milieubeheer bevat een verbod op het in bezit hebben van een asbesthoudende weg en de verplichting om hier melding van te maken.

11. REACH-Verordening

De REACH-verordening bevat regels over de productie van en handel in chemische stoffen. In de verordening is een Europeesrechtelijk verbod op het vervaardigen, verhandelen en gebruik van asbest en asbesthoudende producten opgenomen.

Beschrijving toezichthouders

Bij het toezicht op de sector zijn de onderstaande toezichthouders betrokken, werkzaam op basis van de benoemde wetgeving en binnen haar domein. Een handhavingsstrategie dient zicht te richten op de in dit hoofdstuk genoemde primair betrokken toezichthouders, in een later stadium kan ook het benutten van informatie door en samenwerking met de onder 'andere toezichthoudende instanties' worden meegenomen.

Primair betrokken toezichthouders

1. De Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA):

- **Kader:** De ambtenaren van de NLA zijn op grond van artikel 1.1 van de Aanwijzingsregeling belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet. Dit omvat de bepalingen op het gebied van het werken met asbest in het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling.

De ambtenaren van de NLA zijn op grond van artikel 7 van het Besluit aanwijzing toezichthouders fysieke leefomgeving belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de titels 9.2, 9.3, 9.3a en 9.5 van de Wet Milieubeheer en de REACH-verordening, "voor zover het de bescherming van werknemers betreft". Het toezicht op het bepaalde bij of krachtens de Wet milieubeheer omvat het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (t.a.v. asbest in objecten), het Productenbesluit asbest en het Besluit asbestwegen milieubeheer.

- **Domein:** De NLA controleert bedrijven die betrokken zijn bij asbestverwijdering om te zorgen dat de arboregels en andere regels ter bescherming van werkenden worden nageleefd en werknemers voldoende beschermd zijn tegen de risico's op blootstelling aan asbest.

2. De Omgevingsdiensten (OD's):

- **Kader:** De ambtenaren van de omgevingsdiensten die op grond van een aanwijzingsbesluit ex artikel 18.6 van de Omgevingswet zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet, houden toezicht op de asbestgerelateerde bepalingen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).
- **Domein:** De 28 OD's controleren bedrijven betrokken bij asbestverwijdering, sommige OD's voeren ook inspecties uit bij particulieren. Zij richten zich primair op het voorkomen van milieucriminaliteit en milieuschade.

3. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT):

- **Kader:** De ambtenaren van de ILT zijn op grond van de artikelen 3.1 tot en met 3.3a van de Aanwijzingsregeling belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet in relatie tot bepaalde arbeid verricht aan boord van luchtvaartuigen, het goederen- en personenvervoer en schepen. Dit omvat de bepalingen op het gebied van het werken met asbest in het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling.
- De ambtenaren van de ILT zijn op grond van artikel 1 van het Besluit aanwijzing toezichthouders fysieke leefomgeving belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet Milieubeheer en de REACH-verordening. Het toezicht op het bepaalde bij of krachtens de Wet milieubeheer omvat het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (t.a.v. asbest in objecten), het Productenbesluit asbest en het Besluit asbestwegen milieubeheer;
- **Domein:** De ILT richt zich op handelingen met asbest en asbesthoudende objecten. Het gaat dan om luchtvaartuigen, voertuigen (personen/ goederen) en schepen. Maar het kan ook gaan om bijvoorbeeld industriële installaties (buiten het domein van het Staatstoezicht op de Mijnen) en wegen.

4. Staatstoezicht op de mijnen (Sodm):

- **Kader:** De ambtenaren van het Sodm zijn op grond van artikel 7.1, derde lid, van de Aanwijzingsregeling belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet in relatie tot bepaalde arbeid verricht op o.a. boorplatformen en andere mijnbouwwerken, en windparken op zee. Dit omvat de bepalingen op het gebied van het werken met asbest in het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling.
De ambtenaren van de Sodm zijn op grond van artikel 5 van het Besluit aanwijzing toezichthouders fysieke leefomgeving belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wet milieubeheer en de REACH-verordening ten aanzien van mijnbouwwerken en windparken.
- **Domein:** Het SodM richt zich op asbestsaneringen bij bedrijven actief in de energiewinning (olie & gas), daarin richt zij zich op bescherming van werknemers en milieu.

Andere toezichthoudende instanties:

5. Gemeenten:

- **Kader:** Op basis van het Bbl (particulieren).
- **Domein:** In sommige gevallen voeren gemeenten nog zelf het toezicht uit op saneringen door particulieren, hoewel dit in de meeste gevallen is overgedragen aan de omgevingsdiensten. Daarom worden ze hier wel genoemd, maar omdat dit uitzonderingen betreft is het niet duidelijk in hoeverre deze betrokken dienen te worden bij de totstandkoming van een handhavingsprogramma.

6. Certificerende instellingen (CI's):

- **Kader:** Op basis van de bepalingen in paragraaf 4.6 van de Arbeidsomstandighedenregeling en de procescertificaten voor asbestinventarisatie en asbestverwijdering zoals vastgesteld in de certificatieschema's.
- **Domein:** De vijf CI's zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de certificaat houdende inventarisatie- en saneringsbedrijven.